

Glavi dveh junakov skupaj na nebu.

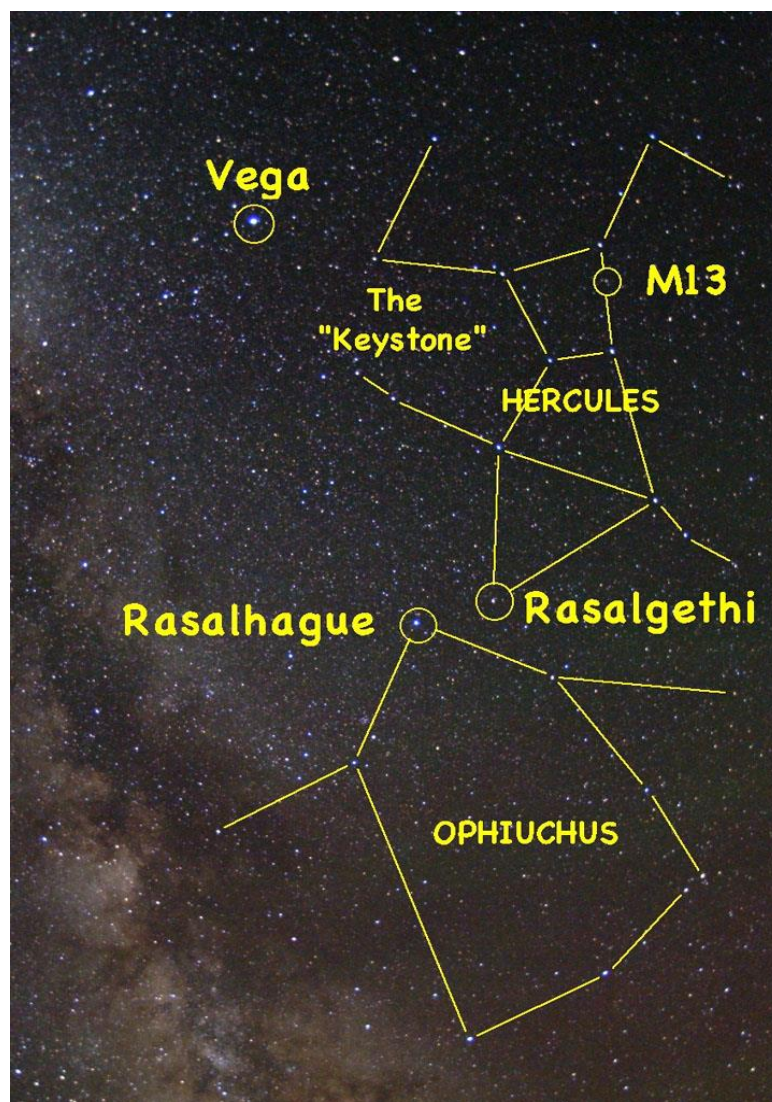
V številnih atlasih in kartah zvezdnega neba lahko občudujemo umetniške slike grškega mitološkega sveta: iznajdljive in prefrigane legendarne junake, ponosne in sposobne ženske, nevarne zverine, različne ptiče, pse, plazilce in druge živali, tudi razne pošasti neverjetnih lastnosti. Prikazani grški bajeslovni junaki zavzemajo različne predele zvezdnega neba. Primerno so tam postavljeni in med seboj razmaknjeni.

Le dva od njih pa sta na nebu tako zelo blizu skupaj, da se njuni glavi skoraj dotikata. To sta največji junak grškega bajeslovja, Heraklelej, prikazan v ozvezdju Herkul, in največji mitični zdravilec antičnih časov, Eskulap, prikazan v ozvezdju Kačenosec (Ofijuh, tudi Serpentarius).

Izsek iz Hevelijevega atlasa zvezdnega neba *Uranografija* (Gdansk, 1690),
kjer sta prikazani glavi Herakleja in Kačenosca.

V zvezdnih atlasih običajno slikajo Herakleja kot orjaka, ki kleči na desnem kolenu, z levo nogo stoji ali pritiska na glavo Zmaja, z desno roko vihti gromozansko gorjačo nad svojo glavo, v levici pa drži oljkovo palico ali vejo ali vse tri Kerberjeve glave in k sebi še stiska ubitega Leva. Nikjer miti natančno ne pojasnijo, zakaj junak kleči in tudi ne, zakaj je prikazan z glavo navzdol kot kakšen hudodelec. Zares ima slab položaj na nebu. To ni pošteno in pravično do ostalih junakov, ki imajo boljši nebesni položaj. Saj je bil vendar vrli Heraklej pozitivna osebnost, junak, ki je bil vse življenje preganjan in se boril z največ zvermi in pošastmi, jih premagal in pogubil, in tako naredil precej dobrega tudi za človeštvo.

Lega obeh glav na zvezdnem nebu; zvezda α Herkula – Rasalgethi (Glava Herakleja), zvezda α Kačenosca – Rasalhague (Glava Kačenosca).

Poskusite ju v poletnih nočeh izslediti s prostimi in ju nato opazovati z daljnogledom. To je zahtevno opazovanje. Pomagamo si lahko še s kakšno podrobnejšo karto tega dela zvezdnega neba.

Kačenosca pa večinoma upodabljajo kot širokoplečatega močnega moža, tudi orjaka, ki z rokama nosi velikansko Kačo (ozvezdje) v sredini njenega zvitega telesa.

Na slikah se mi zdi Kačenosec veliko bolj stabilen, sproščen in svež kot od nenehnih bojov in številnih preganjanj napet, nemiren in strt Heraklej. Tako se mi ne samo zdi, ampak mislim, da tako tudi je.

Zato pišem o njiju. Le pogledjte sliki obeh mož in se prepričajte o tem.

Kranj, za Miklavža 2017

Majo Prosen